

DÉVAVÁNYAI ÁLTALÁNOS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
LADÁNYI MIHÁLY KÖNYVTÁR

BESZÁMOLÓJA

a

Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
2016. június havi ülésére

A Ladányi Mihály Könyvtár általános gyűjtőkörű, nyilvános, városi könyvtár. Alap- és kiegészítő szolgáltatásait a 2012. évi CLII. törvénnyel módosított 1997. évi CXL. törvény, s az érvényben levő kormány- és minisztériumi rendeletek alapján végzi.

I. Az intézmény működési, tárgyi, személyi feltételei

1. A könyvtár gazdálkodása

Intézményünk költségvetése biztosítja a fenntartási, működtetési költségeket. Gazdálkodásunk racionális és takarékos.

Pénzügyi adatok		(ezer Ft)
Bevétel	Az intézmény működési bevétele	850
	Támogatás és tökejellegű bevételek	14733
	- támogatásból felügyeleti szervtől kapott	14249
	- támogatásból pályázati támogatás	484
	Bevétel összesen	15583
Kiadás	Személyi juttatás	9031
	Munkaadókat terhelő összes járulék	2578
	Dologi kiadás	3958
	Felhalmozási kiadás	13
	Egyéb kiadás	3
	Kiadás összesen	15583

2. Tárgyi és személyi feltételek

2.1 Tárgyi feltételek

A könyvtár technikai ellátottsága megfelelő. A könyvtár rendelkezik a szolgáltatásokhoz szükséges technikai eszközökkel: fénymásoló, fax, audio-vizuális eszközök, nyomtató, számítógép, szkennel, stb. A látogatók számára hat számítógép áll rendelkezésre, internet eléréssel. Internethasználat biztosításához wifi routerrel rendelkezünk, így saját eszközzel is lehet dolgozni a könyvtárban.

2.2 Személyi feltételek

Az intézményben jelentős személyi változások nem történtek.

A könyvtár dolgozóinak létszáma jelenleg hét fő:

- 1 fő könyvtárvezető
- 1 fő olvasószolgálatos könyvtáros
- 1 fő gyermekkönyvtáros
- 1 fő feldolgozó könyvtáros és gazdasági ügyintéző

- 1 fő kulturális közfoglalkoztatott
- 1 fő közcélú foglalkoztatott
- 1 fő takarítónő

A könyvtári szakalkalmazottak a saját munkaterületükön kívül minden munkafolyamatot ismernek, el tudnak látni, így helyettesítési problémák nem merülnek fel.

II. Szakmai tevékenység bemutatása

1. Állománygyarapítás

A beszerzés helyének megválasztásakor figyelembe vesszük a költséghatékonyságot, a kínálatot, megbízhatóságot, az árkedvezményeket. Az árkedvezmény és megbízhatóság miatt a könyvtár éves szerződést köt a Könyvtárellátó Nonprofit Kft-vel. Az Új könyvek – a könyvtárak állománygyarapítási tájékoztatója – kéthetente megjelenő kiadványból válogatjuk a dokumentumokat. Az állománygyarapításnál fő szempont a gyűjtőköri szabályzatban foglaltak, illetve a mindenkori olvasói igények.

Az állománygyarapítás forrásai:

- költségvetés
- érdekeltségnövelő támogatás
- személyi jövedelemadó 1%-a
- Márai program
- NKA könyvtámogatás
- ajándékok

2015-ben beszerzett állomány

	Tárgyévben leltárba vett állomány (egység)	Érték (eFt)
2015	844	1851

A könyvtári állomány összetétele

2015. december 31-én

Könyv	35431
Hangdokumentum (Hang- és CD lemez, hangkazetta, hangoskönyv)	667
Képdokumentum (dvd)	240
összesen	36338

Márai program

A Márai-program alapvető célja a nemzeti kulturális értékek megőrzése, a magyar könyvpiacra, hazai és a határon túli magyar kiadók által megjelentetett, értéket közvetítő művek eljuttatása a könyvtárak közvetítésével az olvasókhoz.

A Márai-program V. fordulójára által 2015-ben a könyvtár állománya 118 db dokumentummal, 258.699,- Ft értékben gyarapodott.

2. Állománygondozás

Feldolgozás

A könyvtárba érkező, megőrzésre szánt dokumentumokat hat napon belül állományba vesszük. A dokumentumokat a leltárba vétellel egy időben ellátjuk a könyvtár tulajdonbélyegzőjével, leltári számmal és raktári jellel. A dokumentumok feltárása a SZIRÉN Integrált Könyvtári Rendszerrel történik.

Állományapasztás

A könyvtári munka fontos része az apasztás művelete. Az állományból dokumentum kivonása a következő okokból történhet: tartalmi avulás, rongálódás, a dokumentum iránti igény teljes hiánya. 2015-ben 2 alkalommal történt selejtezés; tartalmi avulás, olvasói igény hiánya és elhasználódás miatt. Összesen 1252 dokumentum került kivonásra az állományból.

Állományapasztás terén fő célunk, hogy dokumentumállományunk jó fizikai állapotban, és az aktuális ismeretterjesztő irodalom kerüljön a használókhoz.

A folyóirat beszerzés alakulása

A könyvtárban 100 féle folyóirat áll az olvasók rendelkezésére. A folyóiratok tartalmuk szerint: szépirodalmi, honismereti, történelmi, ismeretterjesztő tematikájú lapok, de jár a könyvtárba napilap és bulvár jellegű újság is. A folyóiratok a legfrissebb szám kivételével kölcsönözhetőek.

A Nemzeti Kulturális Alap 2015-ben is támogatta a könyvtárakat folyóirat előfizetéssel.

	Beszerzett db	NKA által támogatott db
2015.	40	60

3. A könyvtárhasználat bemutatása

A könyvtárhasználati szokások az előző évhez képest lényegében nem változtak.

A könyvtárba járók többet kölcsönöznek, így megnő a könyvek forgási sebessége. Az „otthonról” is elérhető online szolgáltatások miatt csökken a helybenhasználatok száma.

A könyvtár alapvető feladata nem változott: információkat gyűjt és feldolgoz a digitális világban is, akkor ebből az következik, hogy a könyvtáros küldetése most is az, hogy segítsen az olvasónak felkutatni a keresett információt. A kapcsolattartás módja kiterjed telefononon, e-mailen, közösségi oldalon való tájékoztatásra is. Ma már nem kizárólag papír alapú dokumentumot, hanem elsődlegesen információt szolgáltatunk, támogatjuk és segítjük a felhasználókat egyéb online források használatában.

A hagyományos könyvtári tevékenységen túl (a könyvtár szolgáltatásairól tájékoztatás, beiratkozás, kölcsönzés, irodalomkutatás, irodalomajánlás, könyvtárban való tájékozódás, adminisztráció vezetése, igényfeltárás stb.), a könyvtár egyéb kiegészítő szolgáltatást is nyújt a könyvtárlátogatók számára: fénymásolás, nyomtatás, spirálozás, szkennelés, beszkenelt dokumentumok elektronikus továbbítása, nyomtatványok, igénylőlapok letöltése stb.

Könyvtárhasználat számokban

	2015.		
	Regisztrált használó	Személyes használat	
		Használat (alkalom)	Kölcsönzött dokumentum
14 év alatti	398	4824	6412
14 és 65 év közötti	629	5799	8163
65 év felett	81		
összesen	1108	10623	14575

Tevékenységünkben nagy szerepet kap a közhasznú és közösségi információk nyújtása is. Változatlanul nagy az igény a közhasznú információ szolgáltatására, sokaknak van szüksége naprakész információra a mindennapi életben való eligazodáshoz. Gyakran szolgáltatunk adatokat helyi eseményekről, érdekképviseleti szervezetek, közigazgatási szervek működéséről, egészségügyi, szociális, oktatási intézmények szolgáltatásairól. Személyre szólóan segítünk: e-ügyintézés elsajátításában, pályázatok figyelésében, álláskeresésekben, önéletrajzminták prezentálásában, e-kormányzati portál szolgáltatásainak megismerésében,

elektronikus adatlapok letöltésében, kitöltésében, segélykérőlapok elérésében, kitöltésében, nyomtatványok elküldésében, adatbázisok használatában, törvények, rendeletek, jogsegély megismertetésében.

Könyvtárközi kölcsönzés

A könyvtár feladata, hogy biztosítsa más könyvtárak dokumentumainak és szolgáltatásainak elérését. A könyvtár állományában nem található dokumentumot az Országos Dokumentumellátó Rendszer segítségével biztosítjuk a könyvtárhasználók részére. A szolgáltatást igénybe veheti a könyvtár bármely beiratkozott olvasója.

4. Elégedettségi felmérés

2015-ben olvasóink körében elégedettségi felmérést végeztünk, melynek során arra kerestük a választ, hogy a könyvtár szolgáltatásai mennyire felelnek meg az olvasóknak, felhasználóknak.

A vizsgálat célja, hogy a kapott válaszokat kiértékelve az igényeknek megfelelően javítsuk a szolgáltatásainkat.

Az elégedettség mérés összegzése során:

- ☉ Megállapítható, hogy a könyvtár szolgáltatásait minden korosztály használja, meghatározó a felsőfokú végzettségűek aránya, főleg hobbi, szórakozás céljából, de szerepe van a tanulásnak és a munkának is. Sok esetben a könyvtár szolgáltatásai között szerepel a hátrányos helyzetű, illetve számítógéppel nem rendelkező, a digitális írástudást elsajátítani nem tudó felhasználók segítése. A könyvtári szolgáltatások közül még mindig a hagyományos, klasszikus funkciók a népszerűek: kölcsönzés, helyben olvasás, napilapok helyben olvasása.
- ☉ A gyakoriságot tekintve legtöbben havonta keresik fel könyvtárunkat. A megkérdezettek elsősorban a könyvtár városon belüli elhelyezésével, a megközelítésével valamint a könyvtárosok felkészültségével és segítőkészségével voltak különösen elégedettek. A legalacsonyabb értékelést az akadálymentes bejutás, a számítógépek száma kapta.

A felmérés tanulságai:

- A marketingkommunikáció területén új lehetőségeket kell keresnünk, hogy a könyvtári rendezvényeinkről többen értesüljenek.
- Új utakat kell keresni szolgáltatásaink népszerűsítésére.

Az elégedettség mérésről készült értékelés teljes egészében megtekinthető a könyvtár honlapján: <http://damk.hu/konyvtar-fo/dokumentumtar/>

5. Szakfelügyeleti ellenőrzés

Célja: Helyszíni vizsgálat elvégzése a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről szóló 120/2014. (IV.8.) Korm. rendeletben foglaltak szerint a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvényben előírt nyilvános könyvtári alapkövetelmények és alapfeladatok teljesítéséről és a fenntartói nyilatkozatban vállaltak megvalósításáról.

A vizsgálat elrendelője az Emberi Erőforrások Minisztériuma volt.

A szakfelügyeleti vizsgálat eredményeként megállapításra került:

A könyvtár a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény előírásai szerint részben megközelíthető. Akár intézményi akár fenntartói oldalról pályázati lehetőséggel az épület akadálymentesítésére szükség lesz. Addig is, míg ez megvalósul, a könyvtár munkatársai a „házhoz megy a könyv” szolgáltatást nyújtják, és fizikálisan segítik a mozgásukban korlátozottakat bejutni az épületbe.

Javaslat: az állományból történő további tervszerű állományapasztás folytatása, (az avult és a fölöslegessé vált) könyvek kivonása hogy a könyvtárhasználók egyrészt a releváns ismereteket tartalmazó könyvek közül tudjanak válogatni, valamint az új kiadású könyveket tudják kézbe venni.

Megállapítás: A könyvtár továbbra is működhet nyilvános könyvtárként. A szakfelügyeleti vizsgálatból egyértelműen kiderült, hogy a könyvtár képes folyamatosan ellátni a nyilvános könyvtári feladatát.

6. Könyvkiadás

A NKA Könyvkiadás Kollégiuma támogatásával megvalósult Tóthné Seres Etelka: Kitelepítés Budapestről Dévaványára 1951-től 1953-ig című dokumentumgyűjtemény megjelentetése.

Tóthné Seres Etelka tanulmánygyűjteménye Budapestről Dévaványára kitelepített és az őket befogadó családok helyzetével foglalkozik. Az eredeti elgondolásnak megfelelően számba vételre került az összes kitelepített, illetve a befogadó dévaványai családok. A kiadvány a kitelepítettek megpróbáltatásait, mindennapjait felelevenítő, és az őket befogadó

családoknak emléket állító könyv, mely hiteles dokumentumokon és visszaemlékezéseken alapul.

A könyv előkészítése során a szerző megkereste azokat, akik áldozatai voltak az eseménynek, a tőlük kapott képekből, dokumentumokból válogattunk a mellékletbe, hogy ezzel is megtiszteljük a munkánkat segítőket.

Kitelepítés Budapestről Dévaványára 1951-től 1953-ig című dokumentumgyűjtemény sikeres kiadványnak tekinthető, hiánypótló helytörténeti munka, mely hosszan tartó, alapos kutatómunka eredménye.

A kötet szerkesztése és a pályázatírás, a könyv megjelentetésének munkálatai a könyvtár közreműködésével történtek.

A kötetet a Nemzeti Kulturális Alap és Dévaványa Város Önkormányzatának támogatásával 520 példányban jelentettük meg.

7. Szolgáltatások

Könyvet házhoz!

A szolgáltatás keretében vállaljuk, hogy a mozgásukban korlátozottak, lakásukat elhagyni nem tudók számára házhoz szállítjuk az általuk kért könyveket, folyóiratokat. A szolgáltatást közvetlenül igénybe vevők száma csekély – a tavalyi évhez képest nem változott - , ennek oka az, hogy a családtagok kölcsönöznek a hozzátartozóknak, valamint a szociális és házi gondozók is segítenek.

Internethasználat segítése, e-Magyarország Pont

A könyvtárban lévő számítógépekkel, interneteléréssel és az e-Magyarország Pont által számos olyan lehetőséget biztosítunk, melyek az információs társadalomban való boldoguláshoz elengedhetetlenek:

- internet- és számítógép, illetve különböző irodai eszközök (szkenner, fénymásoló, fax, nyomtató) használata,
- különböző elektronikus szolgáltatások és tartalmak használata,
- internetes álláskeresés segítése,
- helyszínen történő segítségnyújtás a digitális írástudás és az e-közszolgáltatások használatának bemutatása által,
- Ügyfélkapu regisztráció elindítása, stb.

Könyvtári e-book kölcsönzés

Könyvtárunk igyekszik megfelelni a digitalizáció kihívásainak. Az e-könyv megjelenése is új igényeket szül. Vannak digitális tartalmak (pl. Magyar Elektronikus Könyvtár, helytörténeti gyűjtemények digitalizált verziói, folyóiratok, stb.), melyek teljesen ingyenesen, korlátozás nélkül elérhetők. A könyvtár öt darab e-book olvasóval rendelkezik, melyeket a beiratkozott olvasók kölcsönözhetnek az átvételi elismervény aláírása után, mellyel felelősséget vállalnak az eszközre.

Online katalógus, online szolgáltatás

A könyvtár elérhető elektronikusan, az érdeklődők üzenetet küldhetnek, tájékozódhatnak a dokumentumokról, kereshetnek a SZIRÉN adatbázisban, megtekinthetik a kölcsönzési információkat. A könyvtár honlapján megtalálhatóak az aktuális információk, folyamatosan jelen vagyunk a közösségi oldalakon is.

Nyitott Műhely

A „Nyitott Műhely” egy önszerveződő csoport, mely 2014. áprilisában alakult. A találkozókra havi rendszerességgel kerül sor. Egy-egy összejevetelen felolvasások, különböző témák köré font beszélgetések zajlanak.

Strandkönyvtár

A nyári szünetben a könyvtár munkatársai a könyvtárban dolgozó diákmunkásokkal együtt, elsősorban könnyed kikapcsolódásra alkalmas olvasmányokkal (rövidebb szerelmes regény, krimi, mesekönyvek, leporellók) és sokféle folyóirattal várták munkanapon 10.00-15.00 óra között az érdeklődőket a strandon.

A vendégek örömmel vették igénybe a szolgáltatást. A strandkönyvtárat azért hoztuk létre, hogy a potenciális használókhoz közel vigyük a könyveket, folyóiratokat.

A sikerre való tekintettel nyaranta folytatjuk a „strandkönyvtár” programunkat.

8. Események, rendezvények

A könyvtár 2015-ben is programokkal, rendezvényekkel várta a látogatókat: 69 alkalommal volt különböző esemény, ebből 29 alkalommal gyerekeknek, 40 alkalommal felnőtteknek, az összesből 3 kiállítás és 20 alkalommal használóképzés volt.

Olvasólámpa pályázat

A gyermekkönyvtár látogatói részére indult útjára az Olvasólámpa pályázat. A „verseny” célja, hogy egy könyvlistából – mely már több mint száz könyvet tartalmaz – mindenki szabadon válasszon, minél többen és minél többet olvassanak. Minden könyvhöz tartozik néhány kérdés, feladat.

Könyvtárhasználati óra

A gyerekek könyvtárhasználati vagy más témájú könyvtári foglalkozáson vesznek részt. Ismerkednek a könyvtárral, a könyvtári renddel, beiratkoznak, kölcsönöznek.

Játszóház, foglalkozások

A foglalkozások témája aktuális eseményekhez, ünnepkörökhöz, évszakokhoz kötődik. Nemzeti ünnepeinkre, jeles napokra kiállítást, könyvajánlókat készítettünk, rajzpályázatot hirdettünk, kiállítást rendeztünk.

Társasjátékok (Magyar népmese társasjáték, Activity, Magyarországi körutazás)

Egyéb rendezvények

- Kölcsény könyvkiállítás a Magyar Kultúra Napján
- Költészet napi rendezvény – kiállítás versekkel, versmondás
- Hármaskörös Manufaktúra szakmai fóruma
- Dévaványa belterülete és határa térképeken - előadás
- Kitelepítettek találkozója a könyvtárban
- Jeles napok, ünnepek, évfordulók alkalmából könyvajánlók készítése

Országos Könyvtári Napok

Minden évben megrendezésre kerül az Országos Könyvtári Napok programsorozat az Informatikai és Könyvtári Szövetség és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, melyhez mi is csatlakozunk.

A könyvtári napok eseményei:

- A könyvtár vendége Víg Balázs író volt, aki gyerekeknek tartott „Puszirablók” címmel rendhagyó irodalomórát.
- Selejt könyvek és folyóiratok vására
- Játszóház - mesedélután

- Népmese napja – mesedélelőtt
- Települési értéktár kiállítás

Környezet és egészség előadás

November hónapban 15. alkalommal adtunk helyet a DÉKE Környezet és egészség című két előadásból álló programsorozatának.

Megköszönve segítő támogatásukat, kérem, hogy a beszámolót elfogadni szíveskedjenek.

Dévaványa, 2016. június 10.

Somogyi Erzsébet
könyvtárvezető